

PAWEŁ ARTYMIONEK

Uniwersytet Wrocławski
e-mail: p.artymionek@prawo.uni.wroc.pl

Uwierzytelnianie odpisów dokumentów w postępowaniu administracyjnym

Wstęp

Dnia 1 stycznia 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów¹. Ustawa zmieniła dziesięć ustaw, m.in. Kodeks postępowania administracyjnego², Kodeks postępowania cywilnego³, Prawo o adwokaturze⁴, Ordynację podatkową⁵, Ustawę o radcach prawnych⁶ czy Ustawę o rzecznikach patentowych⁷.

Uzasadnienie powyższej ustawy nowelizującej wskazuje, że wprowadzona zmiana przepisów w zakresie uwierzytelniania dokumentów miała na celu ograniczenie uciążliwości, polegającej na wyzbyciu się przez strony postępowania oryginalnych dokumentów, a także zredukowanie kosztów wynikających z ich notarialnego uwierzytelniania bądź uzyskania ich urzędowych odpisów. Ustawodawca stanął na stanowisku, iż w nowoczesnej gospodarce rynkowej wymóg dołączania do akt oryginałów dokumentów należy uznać za nadmierną formalność, niepo-

¹ Dz.U. Nr 216, poz. 1676.

² Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).

³ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 635 ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.).

⁶ Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o Radcach prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 637 ze zm.).

⁷ Ustawa z dnia 11 kwietnia 2001 r. o Rzecznikach patentowych (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r., Nr 155, poz. 925 ze zm.).

trzeźwie utrudniającą obywatelom dochodzenie ich praw. Kwestia uwierzytelniania dokumentów w praktyce stosowania prawa przysparza wiele problemów, zwłaszcza w organach samorządowych, w których uwierzytelnianie dokumentów przez urzędników jest powszechną praktyką. Należy odpowiedzieć na pytania: Czy taka praktyka jest dopuszczalna? Czy w postępowaniu administracyjnym dopuszczalne jest przyjmowanie do akt sprawy kopii dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika prowadzącego daną sprawę? Czy urzędnik może żądać urzędowo poświadczonego podpisu pełnomocnictwa i w jakiej sytuacji? Czy wyciąg z dokumentu zastępuje oryginał dokumentu?

Niniejszy artykuł dotyczy zmian wprowadzonych do Kodeksu postępowania administracyjnego, w którym zmieniono art. 33 § 3 oraz dodano art. 76a. Wprowadzone zmiany zostaną omówione z nakreśleniem tła porównawczego w zakresie stanu poprzednio obowiązującego. Dodatkowo poruszona zostanie kwestia zagadnienia intertemporalnego dotyczącego obowiązywania nowych rozwiązań w stosunku do postępowań będących w toku. Wywód rozpoczyna się od próby odnalezienia w przepisach definicji pojęcia „odpis”, które ma zasadnicze znaczenie dla prawidłowego zrozumienia istoty wprowadzanych zmian.

Odpis dokumentu, wyciąg z dokumentu a oryginał dokumentu

W pierwszej kolejności należy się zastanowić, co ustawodawca nazywa odpisem dokumentu. W postępowaniu administracyjnym ustawodawca posługuje się pojęciem „odpis” wielokrotnie, w art. 73 § 1 k.p.a. stanowi o możliwości uzyskania przez stronę odpisów z akt sprawy, w art. 73 § 3 k.p.a. o możliwości uzyskania uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy, w art. 76a k.p.a. o sytuacji, w której nie żąda się oryginałów dokumentów od strony, gdy dokument znajduje się w aktach organu. Nigdzie nie znajdujemy jednak definicji legalnej pojęcia „odpis”. Podobnie ustawodawca reguluje kwestię odpisu w Kodeksie postępowania cywilnego, na przykład w art. 89 § 1 k.p.c. stanowi o odpisie pełnomocnictwa, w art. 128 k.p.c. o odpisach pism procesowych i załączników, w art. 140 k.p.c. o odpisach pism procesowych, w art. 250 § 1 k.p.c. o odpisach dokumentów, jednak nigdzie nie znajdujemy definicji. Nie zbudujemy więc definicji pojęcia „odpis” także w oparciu o analogię do przepisu postępowania cywilnego.

Wobec braku uregulowań w przepisach definicji „odpisu” należy szukać w rozumieniu powszechnym. Zgodnie ze słownikiem języka polskiego przez „odpis” należy rozumieć „kopię lub przepisany tekst oryginalnego dokumentu”⁸. W tym rozumieniu każdy kolejny egzemplarz dokumentu jest jego odpisem, niezależnie

⁸ www.sjp.pwn.pl.

od tego, czy będzie to kopia sporządzona na urządzeniu kserograficznym, zdjęcie zrobione aparatem fotograficznym czy też odręcznie przepisany tekst dokumentu. Podobnie R. Kędziora stwierdza, że prawo procesowe nie określa, jaką formę ma przybrać odpis, a zatem może być on sporządzony w dowolny sposób, nawet przez odręczne przepisanie tekstu dokumentu⁹.

Podobne definicje odnajdujemy w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 27 stycznia 2006 r.¹⁰ stwierdził, że: „odpiselem w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, w tym odpisem orzeczenia w rozumieniu art. 140 k.p.c., jest dokument wiernie odzwierciedlający treść oryginału orzeczenia albo jego kopia”. Orzeczenie dotyczy co prawda postępowania cywilnego, jednak można przyjąć słuszność poglądów Sądu Najwyższego także w stosunku do postępowania administracyjnego. Przedstawiona wyżej definicja „odpisu” odzwierciedla jego rozumienie w niniejszym artykule.

Przez wyciąg z dokumentu należy rozumieć dokument, który w sposób skrócony lub fragmentaryczny odzwierciedla treść dokumentu oryginalnego¹¹. Wyciąg z dokumentu może sporządzić organ, który jest twórcą danego dokumentu. Wyciąg ma moc tożsamą z oryginałem dokumentu.

Oryginał dokumentu to dokument sporządzony przez upoważniony do tego podmiot, który zawiera jego oświadczenie o jakiś faktach. Dokumenty mogą być urzędowe, prywatne lub zagraniczne. Niezależnie od rodzaju dokumentu każda kolejna kopia dokumentu sporządzona przez podmiot, który ją sporządził, będzie jego oryginalnym odpisem nieróżniącym się od oryginału. Jedyna różnica może się sprowadzać do numeru porządkowego, jeżeli takowy jest nadawany kolejnym dokumentom, czy wskazania przez osobę podpisującą dany egzemplarz dokumentu, że stanowi on odpis (np. przez przystawienie pieczętki, adnotację). Odpisy dokumentów wystawione przez podmiot, który sporządził oryginał dokumentu, są równoważne z oryginałem dokumentu.

Kodeks postępowania administracyjnego wprowadza definicję dokumentu urzędowego: zgodnie z art. 76 k.p.a. dokument jest dokumentem urzędowym, jeśli został sporządzony w formie wymaganej przepisem prawa przez powołany do tego organ państwowy, organ jednostki organizacyjnej lub podmiot w zakresie poruczonego mu z mocy prawa lub porozumienia, sprawy indywidualnej rozstrzyganej w formie decyzji administracyjnej (art. 76 § 2 k.p.a.). Tylko dokument spełniający powyższe przesłanki będzie w rozumieniu ustawy dokumentem urzędowym. Czy w takim razie odpis takiego dokumentu będzie miał moc tożsamą z oryginałem dokumentu? Czy wyciąg z dokumentu w pełni zastępuje dokument urzędowy?

Powyższe pytania wzbudzały wątpliwości orzecznictwa i doktryny prawa administracyjnego, co znalazło odzwierciedlenie w nowelizacji k.p.a. z dnia 23 paź-

⁹ R. Kędziora, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. 4, Warszawa 2014, komentarz do art. 76a.

¹⁰ III CK 369/05, OSNC 2006, Nr 11, poz. 187.

¹¹ R. Kędziora, *Kodeks...*, komentarz do art. 76a.

dziennika 2009 r. Ustawodawca, po pierwsze, odstępuje od rygoryzmu formalizacji dowodowych w postępowaniu administracyjnym przez złagodzenie obowiązku przedstawienia oryginału dokumentów urzędowych przez stronę, a jednocześnie łagodzi wymagania dowodowe ustalenia stanu faktycznego w oparciu o oryginały dokumentów urzędowych¹². Po drugie, zakończył spory interpretacyjne, dodając art. 76a k.p.a., w którym przeciwstawił oryginałowi dokumentów jego odpis oraz wyciąg z dokumentów, stanowiąc, że w przypadku, w którym dokument urzędowy znajduje się w aktach organu, wystarczy przedstawić urzędowo poświadczony przez ten organ odpis lub wyciąg z dokumentu. Przepis ten wprowadził dwa wyjątki do ogólnej zasady mówiącej, że w postępowaniu administracyjnym organ posługuje się tylko oryginałami dokumentów.

Pierwszy wyjątek od tej zasady reguluje art. 76a § 1 i 2 k.p.a., w którym dopuszcza się odstępianie od reguły ustalenia stanu faktycznego w oparciu o oryginał dokumentu, jeżeli spełnione są łącznie dwie przesłanki:

a) oryginał znajduje się w aktach sprawy organu władzy publicznej, wyznaczonych podmiotowo w art. 76a § 1 i 2 k.p.a.,

b) organ władzy publicznej lub inna jednostka organizacyjna, podmiot, o którym mowa w art. 76a § 2 k.p.a., wystawiły na żądanie strony odpis lub wyciąg z dokumentu. W sytuacji, w której strona nie może sama uzyskać odpisu lub wyciągu z dokumentu, przepis upoważnia organ prowadzący postępowanie do wystąpienia z żądaniem do organu władzy publicznej, w którym znajduje się oryginał dokumentu urzędowego, o wydanie jego odpisu lub wyciągu.

Interpretując art. 76 k.p.a. łącznie z art. 76a k.p.a., można wywnioskować, że jeśli dany dokument znajduje się w aktach organu władzy publicznej (w aktach sądowych, w aktach organu administracji publicznej) albo podmiotu wykonującego władzę administracyjną z mocy prawa, albo z mocy umowy prawa publicznego w zakresie wydawania decyzji w sprawach indywidualnych oraz w zakresie wydawania zaświadczeń — zamiast oryginału dokumentu wystarczy jego odpis lub wyciąg z tego dokumentu. W przypadku, w którym strona nie może samodzielnie uzyskać odpisu dokumentu lub wyciągu z dokumentu, organ może wystąpić o jego dostarczenie.

Podmioty uprawnione do poświadczania odpisów dokumentu

Drugi wyjątek od obowiązku przedkładania w postępowaniu administracyjnym oryginałów dokumentów związany jest z podmiotami uprawnionymi

¹² B. Adamiak, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. 12, Warszawa 2012, s. 325.

do poświadczania odpisów dokumentów. Art. 76a § 2 k.p.a. stanowi, że zamiast oryginału strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została potwierdzona przez notariusza lub konsula albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego: adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym. Krąg podmiotów wskazanych w k.p.a. przez ustawodawcę jest zamknięty, wyliczenie jest enumeratywne. Przepis ostatecznie negatywnie odpowiada na pytanie, czy urzędnik prowadzący w imieniu organu postępowanie administracyjne może poświadczać odpisy dokumentów po okazaniu ich oryginałów. Ustawa wymaga, aby w aktach znajdował się oryginał lub odpis poświadczony przez podmioty jednoznacznie wskazane w przepisie. Art. 76a k.p.a. wskazuje na możliwość uwierzytelniania przez profesjonalnych pełnomocników wszystkich dokumentów — zarówno urzędowych, zagranicznych, jak i prywatnych¹³.

Zgodnie z art. 11 ustawy o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów „W sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się do czasu zakończenia pierwszej instancji dotychczasowe przepisy o uwierzytelnianiu dokumentów”. We wszystkich sprawach przed wejściem w życie ustawy stosujemy przepisy dotychczasowe, których próżno szukać w k.p.a., gdyż regulacje dotyczące uwierzytelniania dokumentów są w postępowaniu administracyjnym całkowitą nowością. Przed dniem wejścia w życie cytowanej ustawy istniała niepisana praktyka uwierzytelniania dokumentów przez urzędników organów administracji publicznej. Wystarczyło okazać oryginał urzędnikowi i urzędnik poświadczył go za zgodność z oryginałem, tworząc jego uwierzytelnioną kopię. Szczególnie w małych gminach, w których dostęp do usług notarialnych jest w znacznym stopniu ograniczony, była to powszechna praktyka, akceptowana zarówno przez urzędników, ich zwierzchników, jak i organy, przed którymi tak uwierzytelnione kopie były przedkładane. Urzędnik potwierdzał zgodności z oryginałem wszystkich dokumentów niezależnie od tego, czy były one potrzebne w prowadzonym przez niego postępowaniu, czy też petent prosił o uwierzytelnienie dokumentu w celu jego przedłożenia w innym postępowaniu. Przedstawiona praktyka była w wielu urzędach gminnych bardzo powszechna, mimo że opierała się jedynie na ogólnym przyzwoleniu zainteresowanych podmiotów. Do czasu wprowadzenia art. 76a k.p.a. praktyka stosowania prawa dopuszczała również poświadczenia dokumentów dokonane przez stronę lub przez jego pełnomocnika niebędącego pełnomocnikiem profesjonalnym. Podkreślić należy jednak, że nie miała ona żadnego umocowania w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, co potwierdza orzecznictwo¹⁴.

¹³ R. Kędziora, *Kodeks...*, komentarz do art. 76a.

¹⁴ Postanowienie WSA w Warszawie z dnia 31 maja 2010 r., III SA/Wa 2251/09, niepub., w którym sąd stwierdził, że odpis z KRS nie może być uwierzytelniony przez osoby inne niż notariusz lub adwokat, radca prawni, doradca podatkowy, rzecznik patentowy, któremu zostało udzielone pełnomocnictwo.

W stanie prawnym sprzed wejścia w życie ustawy z 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów zarówno urzędnicy pracujący w organach administracji publicznej, jak i sama strona postępowania nie mieli uprawnień do tworzenia uwierzytelnionych kopii przedkładanych im dokumentów. Jedynymi podmiotami, które miały w poprzednim stanie prawnym i mają w aktualnym stanie prawnym takie uprawnienia, był notariusz oraz konsul. Odpowiednio: w stosunku do notariusza — art. 96 prawa o notariacie¹⁵ — notariusz poświadcza zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem, do konsula zaś — art. 19 ustawy o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej¹⁶ — konsul wykonuje czynności notarialne, a w szczególności sporządza i poświadcza wypisy, odpisy, wyciągi i kopie dokumentów.

Powyższe regulacje nie mają wpływu na uprawnienie organu administracji publicznej do sporządzenia odpisów dokumentów, które zostały bezpośrednio przez niego sporządzone. Organ wydający dokument może sporządzać dowolną liczbę jego odpisów, a każdy z nich będzie traktowany jak oryginał w myśl zasady, że kto wytworzył dokument, uprawniony jest i był do tego, by sporządzić jego odpis, a więc kolejny jego egzemplarz.

Podobnie jest z uprawnieniem do sporządzania wyciągów z dokumentów: tylko organy administracji publicznej, które wydały dokument, mogą sporządzać wyciągi z tych dokumentów. Z tak wygenerowanego wyciągu z dokumentów może być sporządzony odpis wyciągu i jeżeli zostanie on uwierzytelniony przez uprawniony podmiot, będzie miał moc tożsamą z oryginałem wyciągu, a więc moc oryginalnego dokumentu.

Podsumowując, należy stwierdzić, że aby działać zgodnie z obowiązującymi przepisami postępowania administracyjnego, strona może w postępowaniu posługiwać się:

- a) oryginałem dokumentu,
- b) odpisem dokumentu poświadczonym przez notariusza lub konsula,
- c) odpisem dokumentu poświadczonym przez profesjonalnego pełnomocnika w sprawie.

Domniemanie zgodności z prawdą odpisów dokumentów

Kolejną nowością jest art. 76a § 3 k.p.a., w którym ustawodawca postanowił, że „zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w prawie pełnomocnika będącego adwokatem, radcą, rzecznikiem

¹⁵ Tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 164 ze zm.

¹⁶ Tekst jedn. Dz.U. z 2002 r., Nr 215, poz. 1823 ze zm.

lub doradcą ma charakter dokumentu urzędowego”, stanowią więc dowód tego, co zostało w tym poświadczeniu stwierdzone, oraz podobnie jak dokumentom urzędowym przysługuje mu domniemanie prawdziwości i zgodności z prawdą. Czytając przepis literalnie, można zinterpretować go niewłaściwie. Ustawodawca przyznał bowiem charakter dokumentu urzędowego poświadczeniu zgodności z oryginałem, co jest nielogiczne, ponieważ poświadczenie jest czynnością do osiągnięcia celu uzyskania uwierzytelnionego dokumentu, a nie celem samym w sobie. Nie chodzi o prawdziwość poświadczenia, ale o prawdziwość kopii dokumentu.

Ustawodawca dodał również art. 76a § 4 k.p.a., w którym upoważnił organ administracji publicznej do żądania przedłożenia oryginału dokumentu od osoby posługującej się jego odpisem. Organ administracji publicznej może zażądać przedłożenia oryginału w każdym przypadku, gdy uzna takie działanie za uzasadnione okolicznościami sprawy. Uzasadnienie okolicznościami sprawy jest pojęciem niedookreślonym, pozwalającym organom na różnorodną interpretację. Dla części organów przesłanka uzasadnienia okolicznościami sprawy będzie spełniona, jeżeli przedłożony odpis dokumentu jest bardzo istotny dla sprawy, dla innych będzie to sytuacja, gdy zachodzi obawa, że dokument został sfalszowany lub wystąpią nieścisłości w zebranych materiałach dowodowych. Na podstawie powyższego przepisu organy mogą weryfikować uwierzytelnione przez profesjonalnych pełnomocników odpisy dokumentów, pomimo przysługującego im domniemania zgodności z prawdą. Organ administracji publicznej dokonuje oceny wiarygodności przedłożonego przez stronę uwierzytelnionego odpisu dokumentu i w razie wątpliwości uzasadnionymi okolicznościami sprawy żąda od strony przedłożenia oryginału dokumentu. Nie dotyczy to odpisu dokumentu urzędowego poświadczanego przez notariusza. Zgodnie art. 2 § 2 w zw. z art. 96 pkt 2 ustawy — Prawo o notariacie czynności notarialne dokonane przez notariusza zgodnie z prawem mają charakter dokumentu urzędowego.

Uwierzytelnienie pełnomocnictwa

Przed wejściem w życie ustawy z 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów art. 33 § 3 k.p.a. stanowił, że oryginał pełnomocnictwa może być zastąpiony urzędowo poświadczonym odpisem pełnomocnictwa lub odpisem uwierzytelnionym przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego umocowanego w sprawie, dla której pełnomocnictwo było sporządzone. Orzecznictwo konsekwentnie wskazywało, że niedopuszczalne jest uwierzytelnienie pełnomocnictwa podstawowego przez dalszego pełnomocnika w sprawie¹⁷. Dodatkowo na podstawie art. 96 pkt 1 ustawy z 14 lutego

¹⁷ Uchwała SN — Izba Cywilna z dnia 19 maja 2004 r., III CZP 21/04; Uchwała Składu Siedmiu Sędziów SN — Izba Cywilna z dnia 23 stycznia 2009 r., III CZP 118/08.

1991 r. — Prawo o notariacie oraz art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 5 lit. f) Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych¹⁸, sporządzonej w Wiedniu 24 kwietnia 1963 r., ratyfikowanej przez Polskę 23 kwietnia 1982 r., pełnomocnictwo może być uwierzytelnione przez notariusza lub konsula Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższe przepisy zamykały katalog podmiotów uprawnionych do poświadczania pełnomocnictwa.

Po wejściu w życie ustawy z 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów katalog podmiotów uprawnionych do poświadczania pełnomocnictwa z art. 33 § 3 k.p.a. został rozszerzony o doradców podatkowych. Dodatkowo wprowadzona zmiana rozszerza katalog przedmiotowy umocowań mogących zostać uwierzytelnionymi, dopuszczając uwierzytelnienie innych dokumentów, z których wynika umocowanie. Innymi dokumentami będą przede wszystkim dalsze pełnomocnictwo udzielone przez profesjonalnego pełnomocnika innemu pełnomocnikowi czy też fragment umowy, np. zlecenia lub o współpracy, z której wynika pełnomocnictwo.

W sytuacjach, w których treść pełnomocnictwa lub oryginalność podpisu mocodawcy budzą wątpliwości organu administracji publicznej, może on zażądać urzędowego poświadczania podpisu strony na pełnomocnictwie. Wątpliwości organu może wzbudzić np. niezgodność podpisu mocodawcy, znajdującego się na pełnomocnictwie, z podpisem złożonym na innych dokumentach.

Urzędowo poświadczony podpis jest podpisem złożonym przed urzędnikiem organu administracji publicznej. Nie musi to być urzędnik bezpośrednio prowadzący postępowanie. Podpis można złożyć przed jakimkolwiek urzędnikiem, niezależnie czy jest to urzędnik organu jednostki samorządu terytorialnego, czy organu administracji rządowej. Niezrealizowanie żądania organu przedłożenia pełnomocnictwa z urzędowo poświadczonym podpisem spowoduje, że czynności dokonane przez pełnomocnika zostaną uznane za niedokonane. Skutki proceduralne będą różne w zależności od czynności dokonanej za pośrednictwem pełnomocnika. W przypadku wniosku o wszczęcie postępowania wniesionego przez pełnomocnika, na podstawie którego organ administracji publicznej wszczął postępowanie, będzie to wydanie decyzji o umorzeniu postępowania jako bezprzedmiotowego. Wniesienie odwołania przez pełnomocnika spowoduje wydanie postanowienia o niedopuszczalności odwołania. Powyższe orzeczenia organ musi szczegółowo uzasadnić. Uzasadnienie musi wskazywać w szczególności, na czym polegały wątpliwości organu dotyczące podpisu strony na pełnomocnictwie.

¹⁸ Dz.U. z 1982 r., Nr 13, poz. 98.

Treść uwierzytelnienia

Zgodnie z ustawą o radcach prawnych, o doradztwie podatkowym, o rzeczni-
kach patentowych, prawo o adwokaturze, poświadczenie powinno zawierać:

- a) podpis radcy prawnego, adwokata, rzecznika patentowego lub doradcy po-
datkowego,
- b) datę i oznaczenie miejsca sporządzenia,
- c) na żądanie również godzinę dokonania czynności,
- d) jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszko-
dzenia), należy stwierdzić to w poświadczeniu.

Te same reguły dotyczą poświadczania pełnomocnictwa — uchwała SN z 30 li-
stopada 2011 r.¹⁹ Sposób sporządzania przez radcę prawnego poświadczeń odpisów
dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem, określony w art. 6 ust. 3 zda-
nie 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych ma zastosowanie również do
uwierzytelniania odpisu pełnomocnictwa (art. 89 § 1 k.p.c.).

Podsumowanie

Ustawa z 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytel-
niania dokumentów wprowadziła w postępowaniu administracyjnym zmiany od
dłuższego czasu oczekiwane przez orzecznictwo i praktyków. Dodanie art. 76a
k.p.a. ostatecznie zakończyło praktykę poświadczania dokumentów urzędowych
przez pracowników organów administracji publicznej oraz rozwiązało wszelkie
wątpliwości co do konieczności przedstawiania ich w oryginale lub uwierzytel-
nionym odpisie. Jednoczesne nadanie profesjonalnym pełnomocnikom w sprawie
możliwości samodzielnego uwierzytelniania odpisów dokumentów urzędowych
znacznie ułatwiło praktykę stosowania prawa, w szczególności w miejscowo-
ściach, w których dostęp do usług notariusza jest w znacznym stopniu ograniczo-
ny. Wyraźnie została wzmocniona procesowa rola pełnomocników stron w po-
stępowaniu administracyjnym. Pozytywnie należy ocenić również zmiany w art.
33 k.p.a., które rozszerzyły krąg podmiotów uprawnionych do uwierzytelniania
pełnomocnictw o doradców podatkowych. Ten stosunkowo młody zawód zasłu-
giwał na uregulowania w tym zakresie. Przepis kończy również spór w kwestii
uwierzytelniania dalszych pełnomocnictw, stanowiąc, że uwierzytelnić można
również inne dokumenty, z których wynika umocowanie. Te i pozostałe zmiany
ocenić należy w pełni pozytywnie, gdyż odzwierciedlają one potrzeby praktyki
stosowania prawa.

¹⁹ Uchwała SN z 30 listopada 2011 r., III CZP 70/11.

Entities legally authorized to authenticate copies of documents in administrative procedure

Summary

The article presents changes to the administrative procedure introduced by the Act of 23 October 2009, amending the laws on authentication of documents. The author analyzes the standard practice of authentication of documents by officers of public authorities as reflected in the law applicable before and after the entry into force of the Amending Act. Transitional issues are discussed with reference to the validity of the new solutions as applied in relation to pending proceedings. He also indicates diverse errors committed by public authorities in the application of the law, and ultimately answers the question which entities, in the current state of the law, are legally authorized to authenticate documents and credentials in administrative proceedings.

Keywords: official document, document authentication, authentication of credentials, certified copy of the document, summary of the document